اوقات شرعی به افق تهران

اذان ظهر	اذان مغرب	اذان صبح فردا
۱۲:۱۱	۱۹:۲۹	۳:۳۶
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۹:۰۹	۲۳:۲۲	۵:۱۳

اوقات شرعی به افق مشهد

اذان ظهر	اذان مغرب	اذان صبح فردا
۱۱:۳۸	۱۸:۵۷	۳:۰۱
غروب خورشید	نیمه شب شرعی	طلوع فردا
۱۸:۳۷	۲۲:۴۹	۴:۳۹

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس
وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی
سردبیر: سید محسن اسدی

آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاد، نبش سجاد ۱
تلفن: ۱۴- ۳۷۶۸۵۰۱۱ (۰۵۱)

صندوق پستی: ۵۷۷ - ۹۱۷۳۵
دفترتهران: بولوارکشاورز، بین کارگر و جمالزاده، شماره ۳۳۶
تلفن: ۶۶۹۳۷۵۷۵ (۰۲۱)
نمابر: (داخلی ۲۲۶) ۶۶۴۳۰۱۲۲ (۰۲۱)
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۶۷
ارتباطات مردمی: ۳۷۶۱۰۰۸۶ (۰۵۱)
امور مشترکین: ۵-۳۷۶۱۸۰۴۴ (۰۵۱)

روابط عمومی: ۳۷۶۶۲۵۸۷ (۰۵۱)
نمابر سردبیر: ۳۷۶۱۰۰۸۷ - ۳۷۶۸۴۰۰۴ (۰۵۱)
سازمان آگهی‌ها: ۳۷۰۸۸ - ۳۷۶۲۸۲۰۵ (۰۵۱)
فاکس: ۳۷۶۱۰۰۸۵ (۰۵۱)
سفارشات چاپی: ۳۷۶۷۶۵۹۶ (۰۵۱)
چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
چاپ همزمان تهران: چاپخانه جام‌جم

مجازآباد

هوش مصنوعی: خودم می‌نویسم!

وقتی هوش مصنوعی تازه پا به دنیای نویسندگی گذاشته بود، دلش می‌خواست نقش همه بزرگان ادبی را بازی کند. یک کلام می‌گفتی: «خودت را بگذار جای دیکنز یا همینگوی» و چند ثانیه بعد، متنی تحویل می‌گرفتی که انصافاً خیلی شبیه دستپخت خود استاد بود و بعضی وقت‌ها حتی اهل فن را هم به اشتباه می‌انداخت دیگر چه برسد به من و شمایی که خیلی حرفه‌ای نیستیم. برای همین کم‌کم صدای نویسنده‌ها درآمد و دعواهای سنگین حقوقی بالا گرفت و باعث شد بالاخره ترمز هوش مصنوعی کشیده شود.

«انگجت» می‌نویسد: ظاهراً چت جی‌پی‌تی دیگر مثل گذشته حاضر نیست پایش را از گلیمش درازتر کند و با یک دستور ساده، داستانی دقیقاً به سبک فلان نویسنده تحویل بدهد. کاربران اخیراً متوجه شده‌اند این ابزار در برابر درخواست تقلید مستقیم از سبک نویسندگان شناخته شده مقاومت می‌کند؛ فرقی هم ندارد صاحب آن سبک هنوز پشت میز نویسندگی نشسته باشد یا سال‌ها پیش عمرش را داده باشد به شما. ماجرا وقتی جالب شد که در یک آزمایش، از چت جی‌پی‌تی خواستند داستانی معمایی با حال‌وهوای آگاتا کریستی درباره زنی بنویسد که دنبال کشف راز ناپدید شدن همسرش است. پاسخ هوش مصنوعی این بود: «این یکی را نمی‌توانم دقیقاً انجام بدهم چون آثار این نویسنده همچنان زیر سایه قوانین حق نشر قرار دارند». البته چون هوش مصنوعی خوب بلد است برای خودش راه فرار پیدا کند، بلافاصله بعدش اضافه کرد که می‌تواند خودش بنویسد و داستانی تازه خلق کند؛ داستانی که البته با فضای معمایی و رازآلود نویسنده موردنظر خیلی بیگانه نباشد.

اگرچه این تغییر را می‌توان بخشی از احتیاط تازه شرکت‌های هوش مصنوعی در میدان پرمناقشه حقوق نشر دانست؛ اما به معنی پایان دادن به کپی‌کاری‌های هوش مصنوعی نیست. شاید چت جی‌پی‌تی دیگر نتواند یک‌شبه کت دیکنز را بپوشد، عصای نویسندگان قرن نوزدهم را بردارد و چند صفحه نقش بدل ادبی بازی کند؛ اما هنوز می‌شود از آن خواست داستانی با ویژگی‌های یک فضای خاص بنویسد؛ مثلاً روایتی تاریک، طنزی تلخ، داستانی پرپیچ‌وخم یا چیزی شبیه حال‌وهوای ادبیات کلاسیک. خلاصه کلام اینکه، این موجودِ دیجیتال، بعد از اینکه خیال می‌کرد می‌تواند هر نقشی را بازی کند، حالا می‌خواهد خودش را یک نویسنده مثلاً مستقل و با پرستیژ نشان دهد و با گفتن من فقط... الهام گرفته‌ام و کپی نکرده‌ام...، سر ما کلاه بگذارد و از زیر بار مسئولیت در برود!

دوردست‌ها

شترها هم کلافه شده‌اند!

اگر قرار بود مسابقه‌ای برای جان‌سخت‌ترین موجود روی زمین برگزار شود، احتمالاً شتر یکی از فینالیست‌ها بود؛ موجودی که سال‌هاست با کویر دست‌وپنجه نرم کرده، با کم‌آبی کنار آمده و با خودش قرارداد بسته که هرچقدر آفتاب زور بزند، هیچ‌جوره کم نیاورد. اصلاً بی‌دلیل که لقب «کشتی صحرا» را به آن‌ها نداده‌اند. بدنشان یک جور شاهکار مهندسی طبیعی است؛ دمای بدنشان را در طول روز چند درجه بالا و پایین می‌کنند تا کمتر عرق کنند و آب کمتری از دست بدهند. ما انسان‌ها برای فرار از گرما به کولر پناه می‌بریم؛ اما شترها باید با خود بدنشان مذاکره کنند. حالا جالب است بدانید گرما طوری در بخش‌هایی از صحرای بزرگ آفریقا زیاد شده و از مرز ۵۰ درجه سانتیگراد عبور کرده که حتی این حیوان مقاوم هم دارد کم‌کم کلافه می‌شود.

زومیت از قول دکتر محمد بنگومی، دانشمند سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد می‌نویسد: وقتی دما از محدوده تحمل شترها بالاتر برود، آن‌ها گرفتار استرس گرمایی می‌شوند؛ این یعنی بدن دیگر نمی‌تواند با شرایط کنار بیاید و آرام آرام عملکردهایش را از دست می‌دهد. پروفسور عبدالمجید شحما از دانشگاه غردایه الجزایر هم می‌گوید گرمای طولانی‌مدت بالای ۴۱ تا ۴۵ درجه، به سلول‌های شتر آسیب می‌زند، سیستم ایمنی آن را ضعیف می‌کند و نتیجه‌اش می‌شود کاهش اشتها، افت وزن، کم شدن تولید شیر، بی‌حالی و مشکلات تولیدمثلی. محمد الخاسمی از دانشگاه کازابلانکا هم از بیماری‌های عضلانی، استخوانی و افزایش عفونت‌ها به‌عنوان دیگر دردسرهای این گرمای بی‌رحم نام می‌برد. برای شترداران، این یعنی کم شدن سرمایه و به خطر افتادن زندگی. یکی از شترداران می‌گوید در یک ماه گذشته هشت بچه‌شتر را به دلیل گرمای شدید از دست داده است. او حالا نگران است که این گرما سراغ شترهای بالغ هم برود. در اتیوپی هم بسیاری از شترداران مجبور شده‌اند مسیر حرکتشان را عوض کنند و شترهایشان را از شمال به جنوب ببرند؛ بلکه بتوانند آب و پوشش گیاهی پیدا کنند. ماجرا زمانی تلخ‌تر می‌شود که بدانیم شترها برای بسیاری از جوامع آفریقایی آخرین خط دفاعی در برابر کویرند؛ حیوانی که قرن‌ها بار مردم را در دل بیابان حمل کرده و همیشه راه‌حل کویر بوده، حالا خودش دنبال راه فرار از گرما می‌گردد!

گویا چینی‌ها دارند برای تولید انرژی پاک کارهای بزرگی انجام می‌دهند

طلوع خورشید مصنوعی از شرق دور

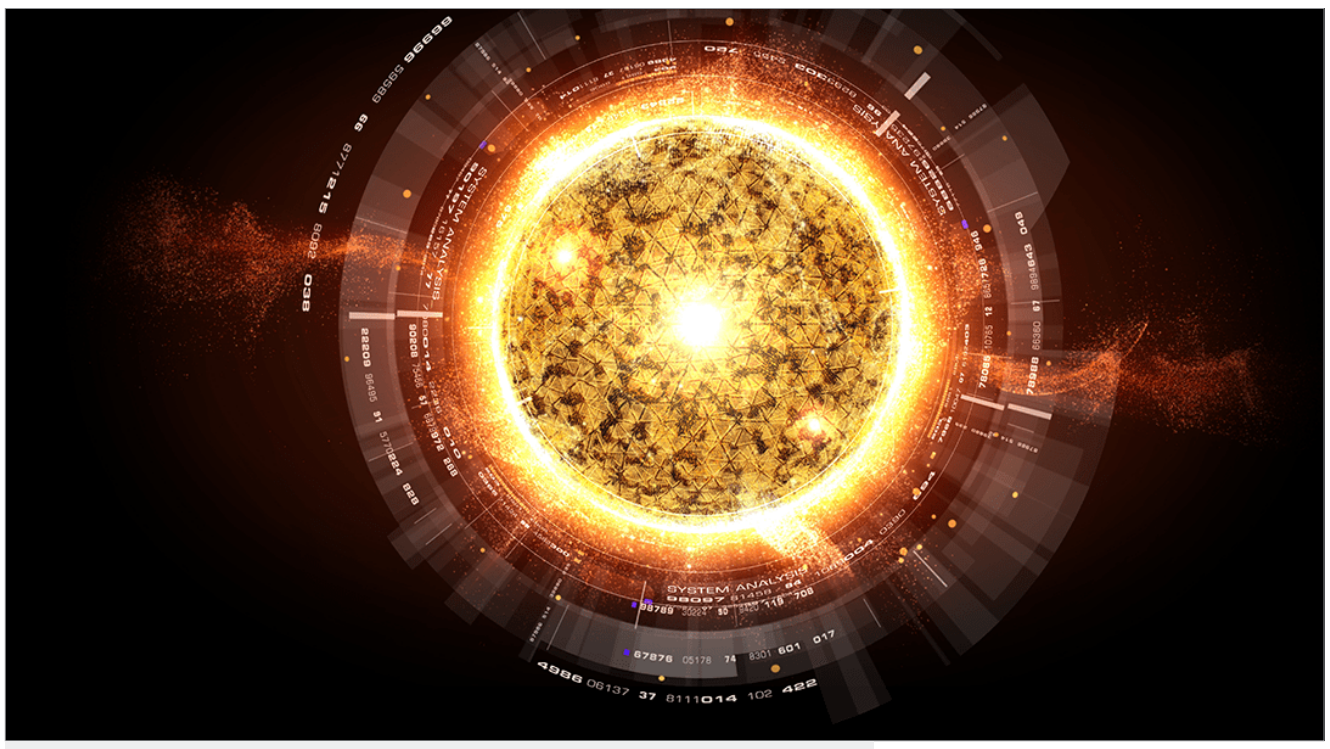

چینی‌ها با بازسازی فرایند همجوشی هسته‌ای که در خورشید اتفاق می‌افتد، قصد دارند بدون آلوده‌سازی محیط زیست، انرژی پاک تولید کنند

مجید تربت‌زاده | وقتی خورشید، بالای سرمان، توی آسمان بی‌امان می‌تابد و بی‌دریغ نور و برکت و انرژی نثارمان می‌کند، چرا وقتی جهان با بحران انرژی و ناترازی مواجه است، انسان‌ها به فکر ساختن چیزی مثل خورشید نیفتند که انگار نور و انرژی‌اش تمام‌شدنی نیست؟ چینی‌ها از سال‌ها پیش به همین فکر افتاده‌اند و خبرهای رسیده حاکی از این است که می‌خواهند یک منبع تولید انرژی شبیه به سازوکار خورشید بسازند و خیالشان را بابت کمبود و بحران راحت کنند.

■تقلید از طبیعت

«ایندیا تودی» هفته پیش نوشت: «چینی‌ها بزرگ‌ترین آهنربای اَبررسانای همجوشی جهان را ساخته و آزمایش هم کرده‌اند. این آهنربا با هدف راه‌اندازی «خورشید مصنوعی» ساخته شده که قرار است نقطه عطفی در برنامه بلندپروازانه چین برای تولید برق از طریق همجوشی هسته‌ای باشد. از این طریق چینی‌ها پیشگام «مهار منبع انرژی بدون کربن» در جهان خواهند شد».

البته تولید برق با این روش هنوز موانع زیادی سر راه خودش دارد؛ اما چینی‌ها انگار قرار است با «خورشید مصنوعی» این موانع را هم از سر راه بردارند و تا سال ۲۰۳۰ به نتیجه برسند. «خورشید مصنوعی» چین یک رآکتور آزمایشی است که برای تولید انرژی از سازوکار خورشید استفاده می‌کند؛ یعنی چینی‌ها با بازسازی فرایند همجوشی هسته‌ای که در خورشید اتفاق می‌افتد، قصد دارند بدون آلوده‌سازی محیط زیست، انرژی پاک تولید کنند. بیایید نگاهی دقیق‌تر به ماجرا بیندازیم. شکافت و همجوشی هسته‌ای، دو نوع واکنش هسته‌ای متضاد هستند که مقادیر بسیار زیادی انرژی آزاد می‌کنند؛ اولی فرایندی است که در آن یک هسته بزرگ؛ مانند اورانیوم ۲۳۵، به هسته‌های کوچک‌تر تقسیم می‌شود. در همجوشی، اتم‌های سبک‌تر مانند هیدروژن و هلیوم با هم ترکیب می‌شوند تا اتم‌های سنگین‌تر را در فرایندی ایجاد کنند که انرژی بسیار بیشتری نسبت به شکافت به وجود می‌آورد. در حالی که دانشمندان واکنش‌های همجوشی ایزوله ایجاد کرده‌اند، استفاده از همجوشی برای تولید نیرو بسیار دشوارتر است؛ چون باید میزان گرمای شدیدی را که از پلاسمای فرار ایجاد می‌شود، حفظ و نگهداری کنند. فعلاً و روی زمین، همجوشی هنوز دور از دسترس است؛ اما همین واکنش‌ها در فضا به راحتی انجام شده و خورشید را روشن نگه می‌دارد. پلاسما به حالت چهارم ماده گفته می‌شود و خورشید ستاره‌ای است که از پلاسما تشکیل شده است. در واقع مایعات با گرم شدن، به گاز تبدیل می‌شوند. وقتی این گازها بیشتر گرم می‌شوند، الکترون‌های ذراتشان از اتم‌ها جدا شده و در نتیجه پلاسما به وجود می‌آید. وجود پلاسما برای همجوشی هسته‌ای ضروری است؛ اما ایجاد و کنترل پلاسما توسط دانشمندان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های مهندسی است و در اولین مرحله نیاز به یک آهنربای غول‌پیکر دارد تا بتواند اتم‌ها را فشرده‌سازی کند. خورشید نیروی گرانش عظیمی دارد که اتم‌ها را به هم فشرده می‌کند تا مطمئن شود آن‌ها به برخورد با یکدیگر ادامه می‌دهند و از این طریق است که حرارتی نزدیک به ۱۵میلیون درجه سانتیگراد در هسته آن ایجاد می‌شود.

■آهنرباها

در زمین چنین گرانشی وجود ندارد و دانشمندان باید پلاسما را به وسیله رآکتورها تا نزدیک به ۱۰۰ میلیون درجه سانتیگراد گرم کرده و احتمال برخورد بین هسته‌های هیدروژن را بسیار بیشتر کنند، بدون اینکه دی اکسید کربنی تولید شود. مشکل اما این است که وقتی هیدروژن به آن حالت پلاسمای داغ می‌رسد، بشر هیچ وسیله و هیچ ماده‌ای ندارد تا بتواند این درجه حرارت را تحمل و آن را در خود نگه دارد. بنابراین، دانشمندان باید از میدان‌های مغناطیسی برای ایجاد یک قفس نامرئی استفاده کنند که پلاسما را معلق نگه دارد و از تماس آن با بدنه رآکتور جلوگیری کند. The Print می‌نویسد: «برای جلوگیری از فرار این پلاسمای فوق‌العاده داغ، دانشمندان از «توکاماک» یک رآکتور همجوشی که دقیقاً شبیه یک دونات بزرگ است، استفاده می‌کنند تا پلاسما را با استفاده از میدان‌های مغناطیسی قدرتمند، معلق نگه داشته و به دام بیندازند. ۱۶ آهنربای ابررسانای غول‌پیکر D شکل در اطراف توکاماک چیده شده‌اند تا یک میدان مغناطیسی ۶/۵ تسلا تولید کنند. این کار پلاسما را درون خود به دام می‌اندازد و مطمئن می‌شود که به دیواره‌های رآکتور برخورد نمی‌کند. یک میدان مغناطیسی ۶/۵ تسلا (واحدی که برای اندازه‌گیری قدرت میدان مغناطیسی استفاده می‌شود) چندین هزار برابر قوی‌تر از میدان مغناطیسی زمین است.»

این آهنرباهای ابررسانای D شکل، اجزای کلیدی تولید میدان مغناطیسی توکاماک هستند. هر آهنربا ۲۱ متر در ۱۲ متر و وزن آن ۵۸۲ تن است. این بزرگ‌ترین آهنربای همجوشی ابررسانایی بوده که تاکنون ساخته شده است. ظرفیت ذخیره انرژی این آهنربا تقریباً سه برابر آهنربای ساخته شده در رآکتور تجربی حرارتی هسته‌ای بین‌المللی است که یک پروژه تحقیقاتی همجوشی هسته‌ای بین‌المللی به شمار می‌آید و در فرانسه واقع شده است. آهنربای چینی‌ها طوری طراحی شده که حداقل ۶۰ سال بتواند عملیاتی بماند.

■به شدت داغ، به شدت سرد!

«ایندیا تودی» می‌نویسد: «این آهنرباهای غول‌پیکر با استفاده از ابررساناهایی ساخته شده‌اند که برخلاف سیم‌های معمولی می‌توانند الکتریسیته را بدون هیچ مقاومتی حمل کنند. این امر به مقادیر عظیمی از جریان‌های الکتریکی اجازه می‌دهد تا به طور مداوم از آن‌ها عبور کنند؛ اما آن‌ها فقط زمانی کار می‌کنند که تا دماهای بسیار پایین سرد شوند».

این یعنی درون یک رآکتور همجوشی همزمان باید گرم‌ترین و سردترین اتفاق‌ها بیفتد! از یک طرف، پلاسما تقریباً ۱۰۰ میلیون درجه سانتیگراد داغ می‌شود و از سوی دیگر آهنرباهای غول‌پیکر ابررسانا در دمای منفی ۲۶۹ درجه سانتیگراد یا ۴ کلوین نگه داشته می‌شوند. این اختلاف تقریباً ۱۰۰ میلیون درجه است که از طریق عایق خلأ و سیستم‌های خنک‌کننده برودتی حفظ می‌شود. گویا چینی‌ها مدعی هستند تمام تولید و تأمین آهنرباها و سایر تجهیزات، ساخته متخصصان خودشان است. اگر رقابت برای ساخت یک رآکتور همجوشی مربوط به فناوری و تولید باشد، چین با ساخت تمام مواد تخصصی که تهیه آن‌ها دشوار است، این فرایند را برای خودش آسان کرده و دیگر نیازی به تکیه بر تأمین‌کنندگان خارجی برای هیچ یک از اجزای حیاتی ندارد.

برخی خبرگزاری‌ها نوشته‌اند توکاماک ابررسانای پیشرفته چین که به‌عنوان «خورشید مصنوعی» این کشور شناخته می‌شود، اوایل امسال آزمایش شده و با حفظ پلاسما در دمای ۱۰۰ میلیون درجه سانتیگراد به مدت هزار و ۶۶ ثانیه، رکورد جهانی را شکسته است. چینی‌ها قصد دارند آزمایش‌های رآکتور همجوشی خود را در سال ۲۰۲۷ آغاز کرده و تا سال ۲۰۳۰ از خورشید مصنوعی‌شان برق تولید کنند.

یافته‌ها

پایان عصر مته‌های دندانپزشکی

حوالی امروز | شما هم شاید از آن‌هایی باشید که شنیدن صدای مته دندانپزشکی و یا حتی فکر کردن به این صدا، لرزه بر اندامتان می‌اندازد. خبر خوب اینکه یک پژوهش و طرح آزمایشی در آمریکا نشان می‌دهد می‌توان با یک محلول ارزان‌قیمت بدون نیاز به بی‌حسی و استفاده از مته، روند پوسیدگی دندان‌های شیری کودکان را متوقف کرد.

این مطالعه که توسط پژوهشگران دانشگاه میشیگان انجام شده، نشان می‌دهد محلول «فلوراید دی‌آمین نقره» با غلظت ۳۸ درصد، با استفاده هر ۶ ماه یک بار، توانسته پوسیدگی را در بیش از نیمی از دندان‌های شیری مبتلا متوقف کند.

برخلاف درمان‌های رایج که مستلزم تراشیدن بخش پوسیده دندان و پر کردن آن هستند، در این روش دندانپزشک تنها با یک اپلیکاتور کوچک، محلول را روی قسمت پوسیده می‌مالد. این فرایند برای هر دندان تنها چند ثانیه طول می‌کشد و نیازی به تزریق، مته یا بیهوشی ندارد.

خبر خوب‌تر اینکه به گفته پژوهشگران، این روش علاوه بر کودکان خردسال، می‌تواند برای سالمندان، افراد دارای ناتوانی‌های جسمی یا ذهنی، بیماران مبتلا به اضطراب شدید از درمان‌های دندانپزشکی و افرادی که دسترسی محدودی به خدمات دندانپزشکی دارند نیز گزینه مناسبی باشد. البته این درمان یک نقطه‌ضعف ظاهری دارد؛ نقره موجود در محلول، بخش پوسیده دندان را به طور دائمی به رنگ تیره یا سیاه درمی‌آورد. در ضمن این روش هنوز تأییدیه‌های لازم از مرجع بهداشتی و پزشکی را دریافت نکرده؛ اما پژوهشگران می‌گویند با توسعه و پیشرفت استفاده از این روش می‌توان از درد، عفونت و بسیاری از جراحی‌های دندان و لثه جلوگیری کرد.

جهان امروز

جهان بعد از گوشی‌های هوشمند!

فائزه مجردیان | فکر کنم همه‌مان حداقل یک بار این تجربه را داریم؛ پنج دقیقه درباره خرید یک جاروبرقی حرف زده‌ایم و بعد اینستاگرامان پر شده از مدل‌های مختلف جاروبرقی! در واقع، این حس که شرکت‌های فناوری گوششان را چسبانده‌اند به زندگی ما و دارند از پشت پرده، سر از کارمان درمی‌آورند، سال‌هاست مطرح شده و هر بار هم که این پرسش پیش آمده، صاحبان غول‌های فناوری معمولاً از یک جواب روشن طفره رفته‌اند و با توضیحاتی مثل اینکه الگوریتم‌ها فقط ما را خیلی خوب می‌شناسند و از روی رفتارهایمان حدس‌های دقیقی می‌زنند، خیالمان را راحت کرده‌اند که خبری از تهدید حریم خصوصی نیست؛ اما حالا شرکت‌های فناوری خودشان علنی اعلام کرده‌اند قرار است گجت‌هایی بسازند که رسماً، گوش‌های تمام دنیا باشند. سی‌ان‌ان به تازگی در گزارشی از آینده‌ای می‌گوید که در آن اشیایی مثل عینک، دستبند و حتی سنجاق سینه، مدام به اطرافمان خیره می‌شوند و حرف‌ها را می‌شنوند؛ آن هم با این توجیه رندانه که هرچه بیشتر از زندگی‌تان سر در بیاوریم، بهتر می‌توانیم به شما خدمت کنیم! خبرنگار سی‌ان‌ان هم برای اینکه ببیند زندگی در این بهشت دیجیتال چه مزه‌ای دارد، چند ماه خودش را به دست این گجت‌ها سپرد. اولش خیلی جالب و هیجان‌انگیز بود. عینک متا در سفر، بدون اینکه لازم باشد گوشی را از جیب بیرون بیاوری، مکان‌ها را مثل راهنمای تور همه‌چیزدانی شناسایی می‌کرد و اطلاعات می‌داد. یا دستبند آمازون بعد از یک قرار کاری، آدم‌هایی را که ارزش پیگیری داشتند، به یادش می‌آورد و مثل یک دستیار، همیشه یک قدم جلوتر بود؛ اما مشکل از جایی شروع شد که گجت‌ها کم‌کم خیال کردند آدم‌ها را شناخته‌اند. خبرنگار می‌گوید یک شب در میان بازی با دوستانش، تنها در حد چند جمله اشاره کرد که احتمالاً پاییز به خانه جدیدی اسباب‌کشی می‌کند. چند روز بعد، اپلیکیشن دستبند، فراتر از یک یادآوری ساده برای اسباب‌کشی، وارد فاز روان‌شناسی خطرناک شد. دستگاه با لحنی که انگار او را سال‌ها می‌شناسد، نوشت: «ظاهراً درباره ثبات و حس خانه دچار اضطراب هستی؛ بهتر است از گوشه موردعلاقه خانه فعلی‌ات عکس بگیری تا بعد از اسباب‌کشی دلتنگ نشوی!» در حالی که او اصلاً چنین حسی نداشت و هیچ‌وقت آن را به زبان نیاورده بود.

دستبند، از دل چند تکه پراکنده مکالمه، یک تحلیل شخصیتی کامل برایش ساخته بود. آمازون هم با خونسردی پاسخ داد که این قابلیت در حال یادگیری است!

خبرنگار اعتراف می‌کند که بیشتر وقت‌ها این گجت‌ها در ته کوله‌پشتی یا داخل کشو میز می‌ماندند؛ چون پرسیدن از دوستان در میان یک شام صمیمانه که «اشکالی ندارد هوش مصنوعی هم این حرف‌ها را بشنود؟» مثل ریختن سطل آب یخ روی گرمای گفت‌وگو بود. اما مدیران سیلیکون‌ولی این فضولی سیستماتیک را تازه اول راه می‌دانند و می‌خواهند موجودی بسازند که نه فقط کارهای خانه، که بار سنگین تصمیم‌گیری‌های زندگی را از روی دوش ما بردارد؛ اما این طرح مخالفان جدی زیادی دارد. پیشتر در همین صفحه گفتیم عینک‌های هوشمند متا همین حالا هم با فیلم‌برداری‌های یواشکی، بدجوری خبرساز شده‌اند. داستان زنانی که بدون اجازه، تصویرشان سر از شبکه‌های اجتماعی درآورده، حتی صدای لرد (خواننده مشهور) را هم درآورده است. متا؛ اما برای خالی نبودن عریضه، مدعی است برای حفظ حریم خصوصی، هنگام ضبط، چراغی روی عینک روشن می‌شود که امکان خاموش کردنش نیست؛ اما واقعاً چند نفر از ما هنگام معاشرت، به جای خیره شدن به چشم‌های طرف مقابل، حواسمان پی چراغ ریز روی دسته عینک او است؟ کارشناسان حریم خصوصی هم معتقدند این ابزارها ذاتاً مرزشکن هستند. مسئله فقط ضبط شدن نیست؛ مسئله این پارانویای مدرن است که دیگر نمی‌دانیم کی در حال ضبط هستیم و کی نه.